

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

САНГИЙН ЯАМ

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

ЦАХИМ ХӨГЖИЛ, ИННОВАЦ,
ХАРИЛЦАА ХОЛБООНЫ ЯАМ

ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН
ТАНИЛЦУУЛГА

2024.08.05

СЭЛГЭН АЖИЛЛАХ /НА/ ДАТА ТӨВИЙН ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖИЙН НӨӨЦИЙГ БИЙ БОЛГОХ

Сэлгэн ажиллах /НА/ төвийг бий болгоход шаардлагатай сервер, систем сүлжээ, аюулгүй байдал болон дэд бүтцийн тоног төхөрөөмжийн нөөцийг бүрдүүлэх

NATIONAL DATA CENTER
Үндэсний data төв утгүг

2009 – 06 – 24

Засгийн газрын 2009 оны 183 дугаар
тогтоолоор байгуулсан.

2022 – 05 – 01

Нийтийн мэдээллийн тухайн хуулийн 35-р
зүйл дээр Үндэсний data төвийн чиг үүргийг
хуульчилж өгсөн.

“АЛСЫН ХАРАА-2050” МОНГОЛ УЛСЫН УРТ ХУГАЦААНЫ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГЫН ХҮРЭЭНД 2021-2030 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА:

- ✓ 7.5.8. Мэдээллийн технологийн судалгаа шинжилгээг өргөжүүлж, мэдлэгт суурилсан инновацын шинэ бүтээгдэхүүн үйлчилгээ, уян болон хатуу дэд бүтцийг хөгжүүлнэ.
- ✓ “Цахим үндэстэн” баримтлах чиглэлийн 1.5. **Дата төвийн найдвартай ажиллагаа, багтаамжийг нэмэгдүүлнэ.**, -1.5.2, 1.5.3, “2.1. Төрийн үйлчилгээний процессыг оновчилно.”, Онц чухал мэдээллийн дэд бүтэцтэй байгууллагын жагсаалт,
- ✓ Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хууль: “33.2.Суурь болон төрөлжсөн мэдээллийн сан, түүний нөөцийг Үндэсний дата төвд хадгална.”, “18.10.Үндсэн системийн үйл ажиллагааг зохицуулах, систем ашиглаж үйлчилгээ үзүүлэх, мэдээлэл солилцох журам”,
- ✓ МУЗГ -ын “Go Mongolia” Монгол Улсад аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх чиглэл: Төрийн үйлчилгээний цахим шижлжилтийн хүрээнд Монгол Улсын болон гадаадын иргэдийг үйлчилгээ авах боломжийг бүрдүүлэх,

Төрийн 1 мянга гаруй үйлчилгээ

1,7 сая гаруй хэрэглэгч

41 сая удаа төрийн үйлчилгээг цахимаар авсан

Үндсэн системд холбогдсон 350 хувийн байгууллага

Үндсэн системд холбогдсон 138 төрийн байгууллага

764 сервис /төрийн цахим үйлчилгээ/

1,8 тэрбум удаа амжилттай дуудаж

Үндэсний дата төв нь төрийн цахимжилтийн суурь дэд бүтцийг бий болгож, түүний хэвийн найдвартай ажиллагааг хангах чиг үүрэг бүхий **ОНЦ ЧУХАЛ МЭДЭЭЛЛИЙН ДЭД БҮТЭЦ**-тэй байгууллага.

Үндсэн болон дэмжих системүүд, суурь болон төрөлжсөн мэдээллийн сангууд Үндэсний дата төвд байршин ажиллаж байна. Үүнд:

Үндсэн систем:

- Төрийн мэдээлэл солилцооны “ХУР” системд;

Дэмжих систем:

- танилт, нэвтрэлтийн систем;
- нийтийн түлхүүрийн дэд бүтэц;
- албан бичиг солилцооны дундын систем;
- мэдээлэл солилцооны бүртгэлийн систем;
- мэдэгдэл хүргэх систем;
- төрийн үйлчилгээний нэгдсэн систем;

ТӨСЛИЙН ЗОРИЛГО

а) Төрийн байгууллага, иргэдийн өсөн нэмэгдэж буй эрэлт хэрэгцээнд нийцүүлэн **төрийн цахимжилтийн суурь дэд бүтцийн хэвийн найдвартай ажиллагааг хангах, эрсдэлийг бууруулах;**

б) Төрийн үйлчилгээ, иргэдэд үйлчлэх системүүдийн **дэд бүтцийн тусгай орчныг сайжруулах, “сэлгэн ажиллах” боломжийг бүрдүүлэхэд шаардлагатай сервер, тоног төхөөрөмжийн нөөцийг бүрдүүлэх;**

в) Төрийн цахим систем, үйлчилгээний **тасалдалгүй ажиллагааны хувийг нэмэгдүүлэх;**

Давхардсан хөрөнгө оруулалтыг бууруулах

Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хууль

33 дугаар зүйл. Үндэсний дата төв

33.1.Цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын харьяанд Үндэсний дата төв ажиллана.

33.2.Суурь болон төрөлжсөн мэдээллийн сан, түүний нөөцийг Үндэсний дата төвд хадгална.

33.3.Байгууллагын мэдээллийн сангийн нөөцийг Үндэсний дата төвд хадгалж болно.

33.4.Мэдээлэл хариуцагчийн системийг Үндэсний дата төвд байршуулж болно.

33.5.Үндэсний дата төв дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

33.5.1.үндсэн системээр мэдээлэл солилцох холболт үүсгэх;

33.5.2.үндсэн системд холбогдох хуулийн этгээдийн мэдээллийн системд тавигдах техникийн нөхцөл, шаардлагыг боловсруулах;

33.5.3.үндсэн болон дэмжих системийн үйлдлийн бүртгэл үүсгэх, хадгалах, хамгаалах, холбогдох байгууллагыг мэдээллээр хангах;

33.5.4.хуульд заасан бусад.

33.6.Мэдээлэл хариуцагч хуульд заасан чиг үүргийнхээ хүрээнд стандартын шаардлагыг хангасан дата төв байгуулж болох бөгөөд Үндэсний дата төвтэй үйл ажиллагаагаа уялдуулна.

“Үндэсний дата төв” УТҮГ-т байршиж буй томоохон системүүд

- ХУР төрийн мэдээлэл солилцооны систем
- ДАН танилт нэвтрэлтийн нэгдсэн систем
- Үндэсний цахим шуудангийн систем, тоног төхөөрөмж
- Мэдэгдэл хүргэх систем
- Татварын ерөнхий газрын e-barimt, e-tax, шилэн данс
- Төрийн байгууллагуудын мэдээллийн сан.
- РКI тоон гарын үсгийн суурь дэд бүтэц (төр, хувь)
- Монголын интернэтийн харилцан холболт.
- E-Mongolia.mn Төрийн үйлчилгээний цахим портал
- Зээлийн мэдээллийн сан “Бүрэн скор ЗМС”, “Сайн скор ЗМС”

2009.06.24

© 2024 он

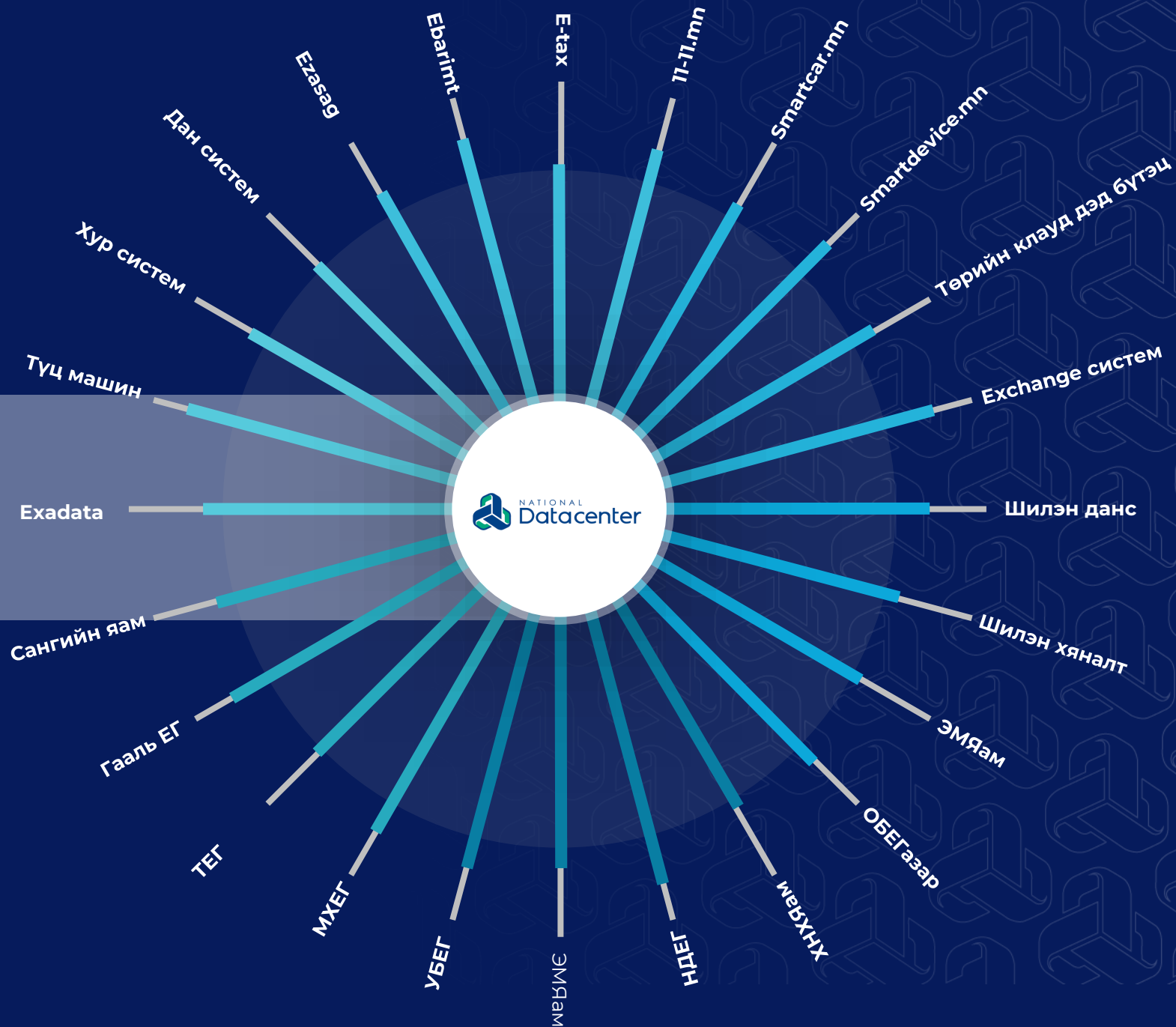
Монгол Улсын Засгийн газрын тогтоол болон шийдвэрээр “Үндэсний дата төв” УТҮГ-т байршуулах тоног төхөөрөмж

- Монгол Улсын Засгийн газрын 2020 оны 03 сарын 25 –ны дугаар 111 тогтоолын дагуу Боловсролын салбарын мэдээллийн системийн дэд бүтцийн тоног төхөөрөмж
- Зам тээврийн яам, Авто тээврийн үндэсний төвийн дэд бүтцийн тоног төхөөрөмж
- Эрүүл мэндийн яам Дэлхийн банкны санхүүжилттэй “Цахим эрүүл мэнд төслийн” тоног төхөөрөмж
- Азийн хөгжлийн банкны зээлийн санхүүжилтийн хүрээнд Татварын Ерөнхий газрын худалдан авч буй сервер, сүлжээний тоног төхөөрөмж болон “Exa-Data x8” төхөөрөмж.
- Засгийн газрын иргэд олон нийттэй харилцах 11-11 төвийг Үндэсний дата төв нь 2013 оноос хойш мэдээлэл технологийн чиглэлийг хүлээн авч ажиллаж байна.
- Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн портал E-Mongolia системийн мобайл аппликейшин хөгжүүлэлт хийх виртуал сервер.

ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ХАМААРАЛ

ҮДТ-өөс 2023 онд хийгдсэн судалгаагаар Монгол Улсад үйл ажиллагаа явуулж буй төрийн байгууллагын цахим үйлчилгээ, цахим системийн 90 орчим хувь нь Үндэсний дата төвийн дэд бүтцийн хүчин чадал, үйл ажиллагаатай шууд хамааралтайгаар хөгжиж байна.

ХЭМНЭЛТ

71.3
сая цаг

10.8
мянган тонн шатахуун

43.6 тэрбум төгрөг

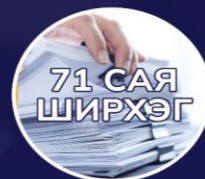
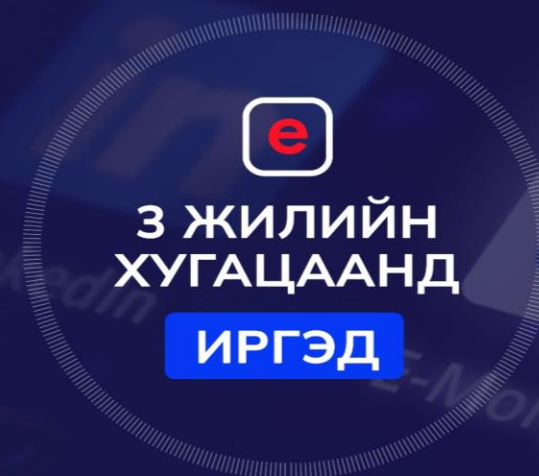
Төрийн байгууллага руу ирж, буцах зардалд

3.1 тэрбум төгрөг

Үйлчилгээ авахад шаардагдах баримт бичиг бүрдүүлэх зардалд

660.2 тэрбум төгрөг

Үйлчилгээ авахдаа зарцуулж буй хугацаанаас үүдэлтэй зардалд

71 САЯ ШИРХЭГ

ЦААС

7100

МОД

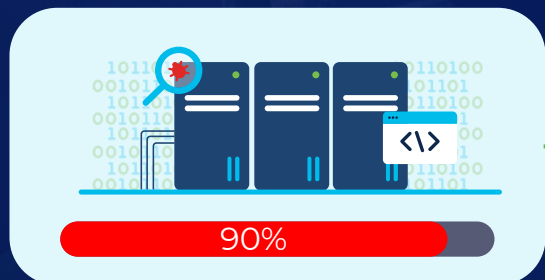
710,000 М³

ЦЭВЭР УС

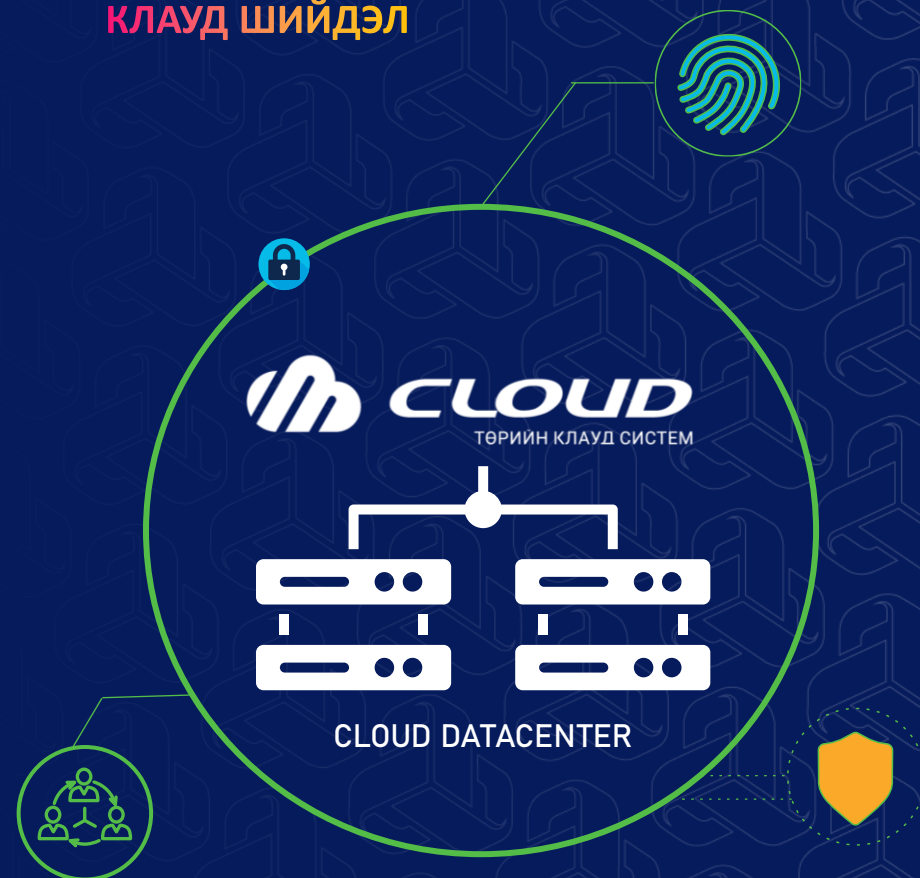
УЛАМЖЛАЛТ ШИЙДЭЛ

КЛАУД ШИЙДЭЛ

- ✗ Хүний нөөц
- ✗ Тоног төхөөрөмжийн зардал
- ✗ Програм хангамжын зардал
- ✗ Зориулалтын орчин
- ✗ Аюулгүй байдал
- ✗ Сүлжээний урсгал
- ✗ Тасалдалгүй байдал

ХХААХҮЯам

45

зохиомол сервер

PowerEdge R640

5 физик төхөөрөмж

160 core 2560GB санах ой

- ✗ Зориулалтын орчин
- ✗ Хүний нөөц
- ✗ Аюулгүй, байдал
- ✗ Нөөцлөлт

КЛАУД ШИЙДЭЛ

 CLOUD
ТӨРИЙН КЛАУД СИСТЕМ

136

зохиомол
сервер

ХХААХҮЯ

CPU

30%

390 core

RAM

35%

2560 GB

45

зохиомол
сервер

91

зохиомол
сервер

Бусад төрийн
байгууллагад ашиглуулах

ХХААХҮЯ

Төрийн
байгууллага-1

Төрийн
байгууллага-2

Давхардсан хөрөнгө
оруулалтыг бууруулж
Улсын төсвийг хэмнэнэ.

Анхаарал хандуулсанд баярлалаа
